

Socialdemokraterna
NACKA

ETT NACKA

FÖR ALLA

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SÄRSKILDA BESLUT	3
INLEDNING	6
SAMMANSTÄLLNING	7
KOMMUNSTYRELSEN.....	8
ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN	10
FRITIDSNÄMNDEN	12
KULTURNÄMNDEN	14
MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN.....	16
NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN	18
SOCIALNÄMNDEN	20
UTBILDNINGSNÄMNDEN	22
ÄLDRENÄMNDEN	25
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	27

SÄRSKILDA BESLUT

Endast särskilda beslut av större vikt eller som skiljer sig från majoritetens förslag tas upp i denna lista. Numreringen behålls från majoritetens förslag för att underlätta läsbarheten.

Övergripande

1. Skattesatsen för år 2020 fastställs till oförändrad 18:43.
5. Kommunfullmäktige fastställer följande finansiella mål. Resultatandelen ska uppgå till minst 1 procent i ordinarie verksamheten, investeringar inom stadsutvecklingen ska vara självfinansierade över en femårsperiod, övriga investeringar ska årligen vara självfinansierad till 50 procent och soliditeten ska stärkas under perioden.
17. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall ABs föreslagna avfallstaxa för 2020.

Kommunstyrelsen

21. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för Valfärd skola till 5,2 miljoner kronor och för Valfärd samhällsservice till 4,7 miljoner kronor.
23. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen följande särskilda uppdrag under 2020:
  - a. Minska konsultberoendet genom att ersätta tidigare resurskonsulter med anställd personal.
  - b. Starta ett kommunalt bostadsbolag.
  - c. Genomföra en ramupphandling av solpaneler samt tillse att process för bygglov för solceller standardiseras.
  - d. Initiera ett arbete med NVOA om att plast, papp, papper, glas och metall ska kunna sorteras och hämtas upp i anslutning till bostaden.
  - e. Genomföra en klimatsatsning, genom att införa en koldioxid-budget och följa upp med controller.
  - f. Öka arbetet med läxhjälp på fritidshem och fritidsklubb.
  - g. I samverkan med utbildnings- och socialnämnden genomföra en bred utbildningsinsats om drogförebyggande arbete riktat till organisationer, skolor och föräldrar.
  - h. Genomföra en NPF-utbildning av lärare i kommunens verksamheter.
  - i. Öka arbetet med elevhälsan.
  - j. Utredda att det finns förskolelokaler som är anpassade för mindre barngrupper.
  - k. Undersöka om fritidshemmens lokaler är anpassade till olika typer av verksamheter så som tyst läsning, pyssel, större gruppaktivitet.
  - l. Ställa högre krav på Rikshem att omgående renovera lokaler och rusta upp skolgårdar.
  - m. Införa ett maxtak på barngrupperna i kommunens förskolor enligt skolverkets rekommendationer.

Arbets- och företagsnämnden

25. Kommunfullmäktige ger arbets- och företagsnämnden följande särskilda uppdrag under 2002:
  - a) Utveckla samarbete mellan lokala företag och kommunen.
  - b) Fokusera arbetsmarknadsinsatser på de som står längst ifrån arbetsmarknaden.
  - c) Avskaffa olagligt och påtvingade hembesök vid försörjningsstöd.
  - d) Genomföra en satsning på SFI.
  - e) Ta fram möjlighet för fortsatt boende efter 2 år för nyanlända.
  - f) Genomföra en sommarjobbssatsning för unga.
  - g) Flytta ekonomiskt bistånd till att ingå i socialnämndens budget.

Fritidsnämnden

29. Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:
  - a) Samordna kommunens insatser för att underlätta för externa intressenter som vill bygga och finansiera idrottsanläggningar i Nacka.
  - b) Genomföra en idrottssatsning för äldre, med äldregym och utegym.
  - c) Upprätta ett Idrottsråd, med syfte att öka dialogen mellan föreningar, politiker och tjänstemän.
  - d) Planera för ytterligare idrottsytor enligt tabellen "Idrottslyftet i socialdemokraternas budgetförslag.

Kulturnämnden

33. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Underlätta för lokala kulturevenemang och kulturprogram på bibliotek.
- b) Utredda förutsättningar för ett kulturhus/Folkets hus med bibliotek på Västra Sicklaön.
- c) Utredda förutsättningar för ett kulturcafé med digital inriktning i Ektorp.
- d) Införa fler läshundstimmarar på bibliotek och kulturcaféer

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

35. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) I centralt och strategiskt belägna delar av kommunen säkerställa tillgången till icke-kommersiella offentliga torg och mötesplatser
- b) Initiera miljöprojekt för ekomiljötjänster och inom vatten- och luftförbättringar
- c) Arbeta fram en energiplan och klimatstrategi
- d) Aktivt arbeta för att Nacka ska bli en Klimatkommun
- e) Underlätta invånarnas delaktighet i stads-byggnadsprocesserna.
- f) Säkerställa och kravställa för god tillgänglighet i stadsplaneringen.
- g) Samverka med fritidsnämnden om finansiering och platser för idrottsutrymmen och anläggningar
- h) Ta fram kommunala riktlinjer för minsta yta för utomhusaktivitet och lek vid upprättande av detaljplan med planerad skol- och förskoleverksamhet
- i) Kartlägga möjliga markområden för kommunen att låta bygga hyreslägenheter för kommunalt bostads/fastighetsbolag
- j) Ta fram strategi för hållbar och säker digitalisering med människan i centrum
- k) I framtagande av nya detaljplaner skriva in starka önskemål och vägledning att bygga på bästa sätt för klimat och miljö.

Natur- och trafiknämnden

38. Kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Reningsinsatser i Järlasjön med så kallade aluminiumfällning, samt skyndsamt utredning om sedimenteringstunnel för att rena dagvatten vid Svindersviken.
- b) Fortsätta arbetet med särskilda insatser för att öka framkomligheten till skolor och fritidsanläggningar.
- c) Tillse att det inrättas bil- och el-cykelpoler i nya bostadsområden.
- d) Se över tillgång till infartsparkeringar i syfte att öka användandet av kollektivtrafik.
- e) Anlägga offentliga toaletter vid utegym och lekplatser.
- f) Bygga en hiss i Finnboda.
- g) Utred placeringar och förutsättningar för ökad anläggning av laddinfrastruktur tillsammans så att de placeras vid strategiska platser, såsom infartsparkeringar och idrottsanläggningar.
- h) Arbeta med strategisk belysning för ökad trygghet.
- i) Anlägga en kulturscen och idrottsplan Gröna dalen.
- j) Anlägga utegym i centrala lägen och för äldre.
- k) Anlägg en strandpromenad vid Bastusjön.

Socialnämnden

45. Kommunfullmäktige ger socialnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Se över finansierings- och ersättningsmodellerna för kundval med få kunder.
- b) Öka arbetet med unga och kriminella.
- c) Ta fram en handlingsplan för minskade självmord.
- d) Inrätta ett samverkansteam för att förhindra destruktiva och långvariga vårdnadskonflikter.
- e) Öka och samordna arbetet med hemmasittare och införa ett hembesöksprogram för nyblivna föräldrar.
- f) I enlighet med barnkonventionen införa en rättighetsgaranti inom socialtjänsten gällande rätten att träffa en myndighetsperson/ socialsekreterare utan sin vårdnadshavare.
- g) Ta över Arbets- och Företagsnämndens arbete med ekonomiska bistånd.

Utbildningsnämnden

47. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt majoritetens förslag med hänsyn till Socialdemokraternas ändringsförslag.

48. Kommunfullmäktige fastställer taxan för förskolan, fritidshem och pedagogisk omsorg enligt utbildningsnämndens förslag, efter utökade satsningar enligt Socialdemokraternas förslag.

51. Kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Arbeta med åtgärder mot elevers psykiska ohälsa och i bokslutet redovisa hur arbetet bedrivits under året
- b) Införa resultatindikatorer som visar hur många förskolor i kommunen som når upp till skolverkets rekommendationer av storlek på barngrupper i förskolan uppdelat på ålder.
- c) Dela upp skolchecken i flera delar; exempelvis pedagogisk check, hyrescheck, check för elevhälsa och administrativ check.
- d) Införa resultatindikatorer som fokuserar på personalen i skolan.
- e) Utredda förutsättningarna för att ge barn till föräldralediga och arbetsökande lika rättighet till förskola och fritids.
- f) Utöka fritidschecken för att frigöra resurser till kulturskola och läsläsning.
- g) Tillföra mer resurser till skolhälsan för att anställa fler kuratorer.
- h) Genomföra ett projekt för alla huvudmän för att motverka narkotikamissbruket bland eleverna.
- i) Undersöka om alla elever i alla skolor har tillgång till fysiska och digitala skolbibliotek.
- j) Kartlägga hur huvudmännen i Nacka arbetar för att skapa goda förutsättningar för barn med NPF.
- k) Upprätta en behovsanalys av vad som saknas för att barn med NPF-diagnoser ska få en likvärdig skola.

Äldrenämnden

53. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för kundvalet särskilt boende check, hemtjänst, ledsagning och avlösning samt för kundvalet dagverksamhet enligt majoritetens förslag efter utökad satsning enligt Socialdemokraternas förslag.

54. Kommunfullmäktige fastställer checknivå för hemtjänst, ledsagning och avlösning enligt majoritetens förslag efter utökad satsning enligt Socialdemokraternas förslag.

57. Kommunfullmäktige ger äldrenämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Se över finansierings- och ersättningsmodellerna för kundval med få kunder.
- b) Öka bemanningen inom hemtjänsten och särskilda boenden.
- c) Anställa en äldreombudsman att företräda äldre Nackabor, deras behov och situation.
- d) Öka arbetet med att stödja föreningsliv och pensionärsorganisationerna.
- e) Öka arbetet med välfärdsteknik och digitalisering.
- f) Utredda möjligheten att starta kommunal hemtjänst samt trygghetsboende.
- g) Införa ett generationsväxlingprogram, där unga arbetar med den sociala verksamheten på Nackas äldreboenden.
- h) Utredda möjligheten för fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

Överförmyndarnämnden

59) Kommunfullmäktige ger överförmyndarnämnden följande särskilda uppdrag under 2020:

- a) Säkerställa tillräckligt antal gode män när kommunens invånarantal ökar.

INLEDNING

Människans frigörelse är socialdemokratins mål. Socialdemokratins samhällsbygge baseras på jämlikhet och jämställdhet, där alla människor lever i frihet med makt över sina liv och den gemensamma utvecklingen av samhället. Alla invånare i Nacka ska känna sig trygga och ha möjlighet att utvecklas efter sin förmåga. Därför prioriterar vi i den här budgeten de områden där kommunen kan skapa goda förutsättningar för ett starkt samhälle med människan i centrum. Socialdemokratins demokratiska värderingar innebär att vi vill slå vakt om rättssamhällets principer liksom om yttrande- och pressfrihet. Vi vill arbeta mot homofobi, rasism och främlingsfientlighet.

Vårt välfärdssamhälle som bygger på socialdemokratiska värderingar om alla människors lika värde och ansvar för samhällsgemenskapen skapar utveckling och framsteg. Våra gemensamma framgångar beror på en politik som nyttjar hela den mänskliga potential som landet omfattar. Ett solidariskt samhälle som ger alla möjligheten att lyckas. Ett fritt samhälle som ger utrymme åt alla människor.

År 2020 blir barnkonventionen lag. För att säkra barn och ungas framtid har vi i den här budgeten fokuserat på att göra Nacka grönt och hållbart växande med större fokus på klimatfrågor, ökad trygghet, satsningar på förskola och skola, jämlik hälsovård och idrottsmöjligheter samt en ekologisk, innovativ och social bostadspolitik. Så skapar vi ett starkt samhälle som håller ihop, samtidigt som vi skapar framtidstro för alla Nackas invånare.

SAMMANSTÄLLNING

Resultaträkning (mnr)	Budget 2019	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster		-4 970	-4 998
Realisationsvinster försäljning tomträtter		0	0
Övriga realisationsvinster		1	1
Avskrivningar		-254	-254
Verksamhetens nettokostnader		-5 223	-5 252
Skatteintäkter (inkl avräkning)		5 744	5 744
Inkomstutjämnning		-526	-526
Kostnadsutjämnning		305	305
LSS-utjämnning		-128	-128
Regleringsavgift/bidrag		109	109
Införandebidrag		38	38
Övriga generella statsbidrag		16	16
Fastighetsavgift		164	164
Skattenetto		5 720	5 720
Utdelning kommunala bolag		27	27
Finansiella intäkter		8	8
Finansiella kostnader		-43	-43
Finansnetto		-8	-8
Resultat före extraordinära poster		489	460
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		489	460
varav exploateringsreavinst		401	401
Balanskravsresultat		488	459
Årets resultat exklusive exploateringsreavinst		88	59

Nämnderna totalt (tkr)	Budget 2019	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
KS, KF, Stadsledning osv	-162 327	-166 820	-178 320	-11 500
Arbets- och företagsnämnden	-245 900	-239 862	-144 489	95 373
Fritidsnämnden	-167 048	-166 250	-168 850	-2 600
Kulturnämnden	-140 870	-142 680	-143 780	-1 100
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-32 876	-33 026	-33 026	0
Natur- och trafiknämnden	-250 305	-285 941	-286 256	-315
Socialnämnden	-771 117	-831 556	-922 849	-91 293
	-2 886			
Utbildningsnämnden	930	-2 917 517	-2 929 867	-12 350
Äldrenämnden	-796 482	-832 602	-837 502	-4 900
Överförmyndarnämnden	-8 121	-8 121	-8 121	0
	-5 461			
Summa nämnder och verksamheter	977	-5 624 376	-5 653 062	-28 686
Tunnelbana	-23 800	-27 800	-27 800	
Finansiell verksamhet	428 300	682 382	682 382	
	-5 057			
Summa	477	-4 969 794	-4 998 480	-28 686

Ansvar och Uppgift

Kommunstyrelsen bereder ärenden och verkställer beslut åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen har också ett ansvar som egen nämnd för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet.

Hållbar stadsbyggnad

Nackas stadsbyggnad ska leda till ökad livskvalitet. Bostadsbristen är som störst bland unga och därför är det viktigt att prioritera byggnation av hyresrätter samt mindre, billigare bostadsrätter. En blandad befolkning förutsätter blandade boendeformer. Därför vill vi bygga villor, radhus och flerbostadshus, med formerna bostadsrätter, hyresrätter, kooperativa bostadsrätter och mer.

Vi vill byta inriktning på Nacka stadsbyggnad och bygga en kommun för alla med god tillgång till idrott, kultur och grönområden.

Ett sätt att bidra till mångfalden på bostadsmarknaden och försäkra sig om att hyresrätter förblir hyresrätter är att kommunen i likhet med de allra flesta andra kommuner i Sverige är med och tillskapar hyresrätter. Det ger möjlighet till en sund och god konkurrens på bostadsmarknaden, samt ökad livskvalitet för Nackaborna. Därför får kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja arbetet med tillskapandet av ett kommunalt bostadsbolag. De lägenheter som kommunen redan har köpt kan ingå i beståndet.

Klimatsatsningar

För att vi ska klara klimatkrisen vill vi att Nacka ska bli en koldioxidneutral kommun. Då behöver vi arbeta strategiskt och handlingskraftigt med klimatsatsningar. Till en början måste vi bli medvetna om kommunens koldioxidutsläpp. En koldioxidkalkyl av kommunens verksamhet ger verktyg att genomföra en omställning för klimatet. För att på bästa sätt ska kunna se över kommunens koldioxidutsläpp och miljöpåverkan behövs en klimatcontroller. Detta klimatarbete tillförs totalt 1 miljon kronor för 2020.

För att klara klimatomställningen och tillgodose våra energibehov behöver vi ställa om till ett modernt energisystem som är mer robust och med

ökad redundans. Del av detta är att minska hushållens behov av el producerat vid ett fåtal punkter som sedan distribueras. Denna sekelgamla syn på energiproduktion skapar stor sårbarhet och skapar långsiktiga miljö- och klimatkonsekvenser.

Det ska bli lättare och billigare för Nackaborna att bli mikroproducenter. Vi vill se över möjligheterna att genomföra en ramupphandling om solpaneler inom ramen för kommunen eller NEAB. I arbetet ska det underlättas för enskilda hushåll och bostadsrättsföreningar att installera solpaneler och därmed förse sitt hushåll med egen fossilfri el. Vi vill standardisera processen för att effektivisera ansökningar om bygglov av solpaneler.

Det ska vara enkelt att källsortera. Därför vill vi att plast, papp, papper, glas och metall ska kunna sorteras och hämtas upp i anslutning till bostaden, även för de som bor i villa. Nämnden får i uppdrag att i samarbete med NVOA ta fram en lösning för detta.

Fler anställda istället för konsulter

Tidigare har kommunen haft resurskonsulter där vi socialdemokrater hade föredragit att istället anställa personal. Motiveringen till att ha konsulter har varit att det ska finnas flexibilitet i arbetspoolen för lågkonjunktur. Det har varit en dyr flexibilitet som slösat skattebetalarnas pengar. Därför är det viktigt att resurskonsulter minimeras och övriga konsultkostnader dras ner, inte personalkostnader.

I samband med att vi drar ner på resurskonsulter vill vi även öka personalkostnader. Detta är en långsiktigt ekonomiskt hållbar personalpolitik. Med ökade anställningar och bra villkor för personalen kan Nacka bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Ett drogfritt Nacka

Narkotikaanvändandet bland unga har ökat kraftigt på senare år. Bland Nackas gymnasieungdomar uppger 30% av andraårseleverna att de har testat narkotika. Bland flickor har siffran ökat stadigt sen 2012 och är nu den högsta i hela Stockholms län. Över hälften av eleverna i samma årkurs uppger att de har haft möjlighet att prova narkotika, men inte gjort det enligt Stockholmsenkäten som BRÅ sammanställer. Samtidigt uppger ca 40% att de storkonsumerar alkohol, dvs dricker 1 flaska vin eller 18 cl starksprit, alkohol minst en gång i månaden.

Att få stopp på den skenande narkotikaanvändningen är en av Nackas kommuns största utmaningar. Kommunstyrelsen tillförs medel för ökat och sammanhållande arbete mot Alkohol, Narkotika, Doping och Tobak.

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för arbetet mot ANDT (Alkohol, Narkotika, Doping och Tobak). Med sitt uppsiktsansvar ska den säkerställa att andra nämnder, såsom utbildningsnämnden, fritidsnämnden och socialnämnden, involveras och aktiveras i arbetet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att:

- Minska konsultberoendet genom att ersätta tidigare resurskonsulter med anställd personal.
- Starta ett kommunalt bostadsbolag.
- Genomföra en ramupphandling av solpaneler samt tillse att process för bygglov för solceller standardiseras.
- Initiera ett arbete med NVOA om att plast, papp, papper, glas och metall ska kunna sorteras och hämtas upp i anslutning till bostaden.
- Genomföra en klimatsatsning, genom att införa en koldioxid-budget och följa upp med controller.
- Öka arbetet med läxhjälp på fritidshem och fritidsklubb.
- I samverkan med utbildnings- och socialnämnden genomföra en bred

Barnens Nacka

Vi Socialdemokrater vill att Nackaborna ska ha världens bästa förskolor och Skolor. Därför vill vi genomföra flera reformer för att skapa bättre förutsättningar i förskolan. Vi vill se ett maxtak i barngrupperna på alla förskolor som ägs av kommunen. Vi vill se över lokalerna i alla kommunens förskolor så att dessa är anpassade för mindre barngrupper.

Elevhälsoteamet ska i samverkan med utbildnings- och socialnämnden arbeta med uppsökande verksamhet gällande hemmasittare.

- utbildningsinsats om drogförebyggande arbete riktat till organisationer, skolor och föräldrar.
- Genomföra en NPF-utbildning av lärare i kommunens verksamheter.
- Öka arbetet med elevhälsan.
- Utredda att det finns förskolelokaler som är anpassade för mindre barngrupper.
- Undersöka om fritidshemmens lokaler är anpassade till olika typer av verksamheter så som tyst läsning, pyssel, större gruppaktivitet.
- Ställa högre krav på Rikshem att omgäende renovera lokaler och rusta upp skolgårdar.
- Införa ett maxtak på barngrupperna i kommunens förskolor enligt skolverkets rekommendationer

Kommunstyrelsen (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-166 820	-178 320	-11 500
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
PR och reklambudget "Strategisk kommunikation"			1 000
Minskat konsultberoende			3 000
Bostadsbolag		-150	-150
Ramupphandling solpaneler		-100	-100
Minskad droganvändning		-1 500	-1 500
Införande av koldioxid-budget		-1 000	-1 000
Fritidshemssatsning inkl läxhjälp		-1 500	-1 500
NPF-utbildning av egna lärare		-200	-200
Inventering förskolegårdars kvalitet		-150	-150
Satsning elevhälsan		-3 000	-3 000
Välfärd Skola	10 400	5 200	-5 200
Välfärd Samhällsservice	9 400	4 700	-4 700
Oförutsett	-5 000	-3 000	2 000

Utmärkande investeringsposter (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt-budget	Invest 2020	Invest 2021	Invest 2022	Invest 2023 & sen
Fastighetsbolag	0	-150,0	-150,0		-50	-100	
Summa	0	-150	-150	0	-50	-100	0

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Nackaföretag ska ha god tillgång till kompetens och Nackabor ska kunna ta del av arbetsmarknaden. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, ensamkommande barn och unga, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även det samlade ansvaret för flyktmottagandet. Försörjningsstödet flyttas till Socialnämnden.

Arbets- och företagsnämnden

Nämnden behöver fokusera mer på samverkan mellan näringsliv, i form av lokala företag, och kommunen. Detta för att stärka det uppdrag som nämndens namn säger, och för att vara en bra samarbetspartner för att matcha de som står utanför arbetsmarknaden och de företag som söker personal. Inte minst bör vuxenutbildning kunna vara ett sätt att hitta och stärka den kompetens som företagen lokalt i Nacka behöver.

Arbetsförmedlingens nya roll och Nacka kommuns system med jobbcoacher

Arbetsförmedlingen står för nya utmaningar p.g.a. minskade budgetanslag och stora organisationsförändringar. Det innebär att Arbetsförmedlingen i dagsläget inte kommer att arbeta med de som står längst från arbetsmarknaden. Däremot arbetar de som vanligt med de som söker ett arbete på den öppna arbetsmarknaden, och därför finns det ingen anledning att Nacka kommun lägger resurser på samma sak.

Kommunen bör inte lägga resurser på det som andra statliga myndigheter redan arbetar med. Istället behöver kommunen koncentrera sig på att få de som behöver komma in på arbetsmarknaden till de som står långt från arbetsmarknaden. Därför bör det som Arbetsförmedlingen gör idag tas bort från kommunens insatser, de s.k. "långt hängande frukterna" och istället koncentreras på de som Arbetsförmedlingen inte tar hand om i dagsläget.

Sommarjobb

Att ha sitt första sommarjobb är en fantastisk möjlighet för alla; det ger en förståelse för arbetslivets villkor och hur det är att så småningom bli vuxen och bidra till samhällsutvecklingen. För att underlätta för alla att kunna ta detta steg vill vi ge dem möjligheten att få första raden i sitt CV genom att införa en sommarjobbsatsning för

Nackas ungdomar. Detta kan under mandatperioden utvecklas till en sommarjobbsgaranti.

Integration och välkomnade in i Nackasamhället

Språket är en förutsättning för att både kunna bidra till men också ta del av samhället. Därför måste SFI-verksamheten stärkas och utvecklas. Bland annat måste möjligheten att fortsätta SFI även om ett arbete dyker upp stärkas. Vi vill därför erbjuda SFI på kvällstid för att möjliggöra för människor att kombinera arbete med studier i svenska.

Det är också viktigt att de som går SFI får möjlighet att möta människor som har svenska som sitt dagliga tal. Därför ska SFI ge möjlighet att ha praktik samtidigt som utbildning i svenska språket sker.

SFI ska också innehålla samhällskunskap som bland annat ska omfatta kunskaper om jämställdhet samt sex- och samlevnad.

En annan del som gör det möjligt att integreras är möjligheten till en trygg bostad. Inte minst de som varit på flykt måste ha möjligheten att få landa och inte känna stress över att behöva flytta inom två år. För barn och ungdomar som har rotat sig, börjat förskolan eller skolan, skaffat kompisar och börjat på fritidsaktiviteter är det viktigt att få känna sig lugna genom att det vet att de får stanna i Nacka. Föräldrar som börjat etablera sig med sysselsättning och trygg bostadssituation är lugnare föräldrar, vilket skapar en bättre situation för barnen.

Efter etableringstidens två år tvingas cirka 75 % av flyktingarna att flytta från kommunen på grund av de inte hittar något boende i Nacka. Samtidigt har Nacka kommun problem med tomma lägenheter som ska avyttras för att flyktmottagandet har sjunkit. Vi vill pröva att ge denna målgrupp en möjlighet att bo kvar inom kommunen under en längre period, för att de ska hinna etablera sig på bostadsmarknaden i Nacka. Om de dessutom hunnit komma i arbete eller studier är det inte samma kostnad för kommunen, eftersom de då själva kan betala hyra och uppehälle. Förutom utsattheten hos de enskilda människornas situation är det dessutom ett resursslöseri att först under två år hjälpa människor som behövs i

Nackasamhället in i arbete, språk och studier, för att sen inte möjliggöra att de kan bo kvar i Nacka.

Civilsamhället har en stor del i att integrationen lyckas och att människor som kommit hit på flykt

mår bra genom sociala nätverk och ekonomisk självständighet. Därför ska stöd till de organisationer, grupper och människor som engagerar sig stödjas av kommunen.

Arbets- och företagsnämnden får i uppdrag att:

- Utveckla samarbete mellan lokala företag och kommunen.
- Fokusera arbetsmarknadsinsatser på de som står längst ifrån arbetsmarknaden.
- Avskaffa olagligt och påtvingade hembesök vid försörjningsstöd.
- Genomföra en satsning på SFI.
- Ta fram möjlighet för fortsatt boende efter 2 år för nyanlända.
- Genomföra en sommarjobbssatsning för unga.
- Flytta ekonomiskt bistånd till att ingå i socialnämndens budget.

Arbets- och företagsnämnd (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-239 862	-144 489	95 373
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Utveckling arbetsmarknadsinsatser		-9 000	-9 000
Privata arbetsförmedlare	-19 279	0	19 279
Satsning SFI	-12 864	-13 264	-400
Avskaffa påtvingade hembesök		1 400	1 400
Fortsatt boende efter 2 år för nyanlända		-700	-700
Sommarjobbssatsning		-2 000	-2 000
Ekonomiskt bistånd flyttas till Socialnämnden	-86 793	0	86 793

Ansvar och uppgift

Nämnden ansvarar för stöd till idrotts- och fritidsföreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppen verksamhet och verksamhet för unga på skollov. Nämnden ansvarar för mål, finansiering, uppföljning samt bevakar behovet av fritidsanläggningar och fastställer principer för upplåtelse av dessa. I nämndens uppdrag ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden ska arbeta för att allmänheten får information om fritidsutbudet.

Meningsfull fritid för alla

Idrotten står redan idag inför stor brist på idrottsytor i hela regionen. Nacka har haft en relativ bra tillgång, men med att befolkningen ökar kommer behoven i kommunen att öka.

Föreningslivet ska växa tillsammans med Nacka. Alla vuxna och barn ska ha jämlika möjligheter till ett aktivt fritidsliv i både organiserade och spontana aktiviteter. Vi ser satsningar på fritid som en investering i framtiden som skapar både livskvalitet och trygghet. Därtill gynnas folkhälsan och integrationen, men även tillväxten i Nacka. Nacka måste vara en kommun man vill bo i, inte tvingas bo i. Då måste fritiden vara tillgänglig för alla. Därför är det viktigt att investera för idrottsytor på centrala platser i Nacka där de kan tillgå flest. Behovet av ytor behöver utredas i hela kommunen, där man tar större hänsyn till att Sickla och Älta inte är samma kommun. Därför behöver det göras en behovsutredning som tar hänsyn till närhetsprincipen.

Fritidsnämnden behöver en tydligare dialog med föreningslivet. Därför behöver det inrättas ett idrottsråd som kan strukturera upp dialogen med föreningar i kommunen. På så sätt kan föreningarna och idrottsverksamheten växa med kommunen.

Fritidsnämnden behöver säkerställa att resurser avsätts för att jämställda och jämlika villkor ska gälla inom Nackas fritids- och idrottsliv.

För att ge alla, oavsett ekonomiska förutsättningar, möjlighet att delta i fritidsaktiviteter och idrott vill vi inrätta en fritidsbank där Nackabor kostnadsfritt kan låna idrottsutrustning.

Fritidsgårdarna fyller en viktig social funktion, i första hand för ungdomar mellan 13 och 18 år. De ska finnas där barnen och ungdomarna bor, ha

generösa öppettider och vara öppna då behoven är som störst, vilket varierar mellan fritidsgårdar. Föreningarnas tillgång till lokaler med rimliga prisnivåer måste säkerställas. Därtill ska föreningslivet ges möjlighet att använda Nacka kommuns anläggningar och lokaler under kvällar och helger.

Idrottsplatser på Porsmossen är ett sätt att möta totala behovet av idrottsytor. Det åtgärdar inte närhetsprincipen då det råder stor brist på idrottsytor i centrala Boo likväl i andra kommunalscentra, men kan bidra till att avlasta exempelvis Boo-vallen. Idag saknas busstrafik till det området. Därför är det angeläget att sådana idrottsplatser innefattar möjlighet till omklädningsrum, toaletter och dusch och andra viktiga faciliteter. För att öka angelägenheten att få till en busslinje bör det övervägas att tillföra några studentbostäder i kanten av området.

Hållbar fritid

Vi ställer krav på att miljöhänsyn tas vid hela livscykeln av ny- och ombyggnation samt drift av anläggningar. Till exempel kan det handla om att möjliggöra för värmeväxling mellan ishall och fotbollsplan eller bollhall. För att öka tillgängligheten på befintliga idrottsytor får nämnden i uppdrag att kartlägga belysningen på dessa.

Idrottslyftet

Vi vill att Nacka ska vara en kommun där tillgången till fritidsaktiviteter och idrott är stor och lika god för alla. För att föreningslivet ska leva i hela Nacka behövs en medveten stadsplanering och satsningar på olika aktiviteter och idrotter. I takt med att vi blir fler i Nacka är det extra viktigt att fritidsanläggningar och idrottsytor planeras in och byggs. Nya anläggningar ska vara etablerade innan gamla rivs.

Den bollhall som vi vill se uppförd i Skurområdet bör möta föreningens behov av tävlingsspel på elitnivå.

Idrott och kultur i centrala Nacka

Centrala Nacka växer mest sett till andelen nya invånare. Sett till de planerade idrottsutrymmena är det också centrala Nacka som kommer ha störst brist på idrottsutrymmen. Därför vill vi göra satsningar för att möta det framtida behov som kommunens kapacitetsutredning har fastställt. Vi vill utveckla Nacka IP till ett stort och

sammanhängande idrotts- och kulturcampus. För att göra detta behöver flera olika tillvägagångssätt ses över. Det kan handla om att till exempel minska antalet planerade nya bostäder på Järlehöjden eller via en överdäckning av väg 222.

Fritidsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att förlänga den planerade överdäckningen. En sådan skulle möjliggöra för idrottsytor på själva överdäckningen samt frigöra utrymme förexempelvis en kulturpark.

Fritidsnämnden får i uppdrag att:

- Genomföra en idrottssatsning för äldre, med äldre gym och utegym.
- Upprätta ett Idrottsråd, med syfte att öka dialogen mellan föreningar, politiker och tjänstemän.
- Planera för ytterligare idrottsytor enligt tabellen nedan kallad "Idrottslyftet".

Fritidsnämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-166 250	-168 850	-2 600
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Idrottssatsning för äldre		-1 000	-1 000
Idrottsråd		-100	-100
Ökad driftskostnad "Idrottslyftet"		-1 500	-1 500

Idrottslyftet

Idrotts- och kulturcampus Järlehöjden

Sickla IP

Parkourpark, Henriksdal

Cricketbana, Fisksätra

E-sporthall, 2 st

Frisbeegolf Nyckelviken

7-spelarplan Jarlaberg

11-spelarplan Skuruområdet

11-spelarplan Kvarnholmen

Bollhall i Skuru

Ridanläggning Källtorp

Simbassäng, Fisksätra

Gröna dalen, idrottsplan och kulturscen

Idrottslyftet (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt-budget	Invest 2020	Invest 2021	Invest 2022
Idrotts- och kulturcampus Järlehöjden	0	-400	-400		-200	-200
Sicklavallen utökad investering	0	-25	-25	-5	-15	-5
Parkourpark, Henriksdal	0	-5	-5		-5	
Cricketbana, Fisksätra	0	-6	-6		-3	-3
E-sporthall, 2 st	0	-15	-15		-8	-7
Frisbeegolf Nyckelviken	0	-1	-1	-1		
7-spelarplan Jarlaberg	0	-9	-9		-9	
11-spelarplan Skuruområdet	0	-15	-15		-15	
11-spelarplan Kvarnholmen	0	-15	-15	-15		
Bollhall i Skuru	0	-50	-50	-10	-20	-20
Ridanläggning Källtorp	0	-20	-20		-10	-10
Simbassäng, Fisksätra	0	-17	-17			-17
Gröna dalen, idrottsplan och kulturscen	0	-10	-10		-3	-7
Utökade lekplatser	0	-10	-10	-5	-5	
Summa	0	-598	-598	-36	-293	-269

KULTURNÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter - bland annat bibliotek, kulturhus, museer och kulturskolor. Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Nämnden ska också ta initiativ till att utveckla kulturutbudet. Barn, unga och personer med funktionshinder är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, bevaka gestaltning och föra dialog med kulturaktörer och Nackabor.

Kulturskapande för alla

Kulturnämnden ska verka för ökad tillgänglighet och jämställdhet inom all kulturverksamhet som erhåller någon form av kommunal finansiering. Vi vill bygga ut kulturskolan med fler platser, redan från 6 år och lägre avgifter. Vuxna ska erbjudas musikundervisning via folkbildningsstödet. Vi vill bygga ut och förstärka det kulturprofilerade skolväsendet med fler platser på högstadium och gymnasium, samt se över möjligheterna att etablera folkhögskola.

Kulturens infrastruktur ska förstärkas och tillgängliggöras genom en satsning på kulturskola på fritidshemmen och kultur på fritidsgårdarna, där man exempelvis får möjlighet att låna filmutrustning och arbeta med att redigera film. Där ska också stöd och hjälp med idéer tillhandahållas. Replokaler för såväl unga som vuxna måste tillgängliggöras, gärna i kombination med en utbildande verksamhet där deltagarna över åldersspannen kan lära av varandra.

Vi vill också möjliggöra för nya band att lära sig om studioarbete, ljudutrustning och musikbranschen i stort. Detta förstärker det svenska musikundret och ger frihet åt våra barn och unga att utveckla sina uttrycksformer och livsdrömmar. Därtill vill vi utveckla stöd till både större och mindre företag inom digital underhållning, såsom datorspel.

Jämlik tillgång till kultur

Vi vill införa "kulturgaranti" i hela skolväsendet där alla barn och ungdomar får möta professionella

konstnärer i ord, bild, ton och scen minst en gång per termin. Vi vill tillgängliggöra Parkteaterns utbud i Nacka och utveckla muralmålningfestivalen till att göra målområdena mer delaktiga i projektet. Vi vill erbjuda Nackaborna graffitiworkshops avseende bland annat teknik, historia och praktik. Vi avsätter medel för att stödja lokala initiativ till kulturella aktiviteter på bibliotek och i bostadsområden. Arrangör kan vara såväl privatperson, förening, företag, kommun eller stiftelse. Attraktiva platser för kulturarrangemang för barn och unga ska finnas att tillgå till rimliga kostnader.

Mötesplatser och möjlighet till sociala sammanhang ska finnas i alla våra kommundelar. Det motverkar ensamhet och stärker den psykiska hälsan, sammanhållningen och självförtroendet hos våra invånare. Vi vill att nämnden planerar för att öppna bibliotek, kultur- och föreningshus i flera delar av Nacka, exempelvis Ektorp Centrum och Henriksdal-Kvarnholmen-området.

En stor del av vår offentliga konst runt om i landet finns tack vare den så kallade enprocentregeln. Därför vill vi att 1 % av kostnaden vid om- och nybyggnationer i Nacka avsätts för konstnärlig utsmyckning. Kulturnämnden ansvarar för kommunens konstpolitik.

Digital kultur

I det moderna samhället behöver omfattas stor del av kultur i digitala medel. Därför vill vi utreda förutsättningar för ett kulturcafé med digital inriktning. Vi vill även att kulturstöd ska omfatta digitala kreativa former, såsom spelutveckling.

Läshundar

Läshundar finns idag på flera bibliotek och är ett bra sätt att träna barns läsning. Hunden dömer inte, den lyssnar tålmodigt och studier visar att många barn tycker att det känns lättare att läsa för en hund istället för en lärare eller kamrat. Det är ett utmärkt inslag i biblioteksverksamheten som hjälper fler barn att lyckas bättre med läsningen. Socialdemokraterna vill införa fler läshundstimmar på bibliotek och kulturcaféer.

Kulturnämnden får i uppdrag att:

- Underlätta för lokala kulturevenemang och kulturprogram på bibliotek.
- Utreda förutsättningar för ett kulturhus/Folkets hus med bibliotek på Västra Sicklaön.
- Utreda förutsättningar för ett kulturcafé med digital inriktning i Ektorp.
- Införa fler läshundstimmarar på bibliotek och kulturcaféer

Kulturnämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-142 680	-143 780	-1 100
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Lokala kulturevenemang och kulturprogram på bibliotek		-800	-800
Kulturhus/Folkets hus på Västra Sicklaön och Ektorp Utredning		-200	-200
Inför fler läshundstimmar på bibliotek och kulturcafé		-100	-100

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdena. Detta innebär bland annat att upprätta förslag till detalj- och fastighetsplaner, att bevaka och besluta i miljö- och hälsoskyddsfrågor och att pröva ansökningar om bygglov.

Social samhällsplanering

I utvecklingen av Nacka ser vi socialdemokrater samhällsbygget som ett viktigt redskap för att förhindra segregation och öka den sociala gemenskapen. Hur vi planerar, utvecklar och bygger en stad som är trygg och säker för alla är en prioriterad fråga för oss. Jämlikhet och jämställdhet ska vara en utgångspunkt i stadsplaneringen så att det offentliga rummet är tryggt och välkomnande för alla. En stadsmiljö där kvinnor, barn och äldre tar plats blir en trygg stad.

För oss är det en självklarhet att kommunen medverkar till att det finns bostäder för olika behov och önskemål. För oss är det viktigt med såväl en blandning av upplåtelseformer som typ av boenden. Vi anser att det är viktigt med en blandning av såväl flerbostadshus, villor, vårdboenden, kollektivboenden etc. I Nacka är andelen hyreslägenheter i flerbostadshus alldeles för låg. Det behöver byggas fler hyreslägenheter för alla som varken kan eller vill investera i dyra bostadsrätter, särskilt när det gäller ungdomar och äldre. För att säkerställa att det blir en blandad stad för alla, där vi kan bestämma vad som ska byggas och hur det ska byggas behövs bland annat ett kommunalt fastighets- och bostadsbolag. Om vi säljer ut all kommunal mark till högstbjudande och låter exploatörer bestämma vad och hur som ska byggas förlorar vi denna möjlighet.

När nya bostadsområden byggs och områden utvecklas och förtätas är närmiljön väldigt viktig. För att öka nöjdheten och delaktigheten kring utvecklingen av Nacka är det viktigt att underlätta för invånarnas delaktighet i stadsbyggnadsprocesserna. Här kan digitala lösningar spela en stor och viktig roll.

Möjligheten till allmänna platser för möten och aktiviteter är en viktig del i vår sociala samhällsplanering. Natur- och grönområden ska finnas tillgängliga i alla delar av Nacka och i närområden där människor bor.

I takt med att nya bostäder byggs är det viktigt att det också planeras för och byggs arbetsplatser, lek- och idrottsytor, service och inte minst en infrastruktur som klarar framkomlighet och resande för såväl bilar, kollektivtrafik, gång- och cykeltrafikanter.

Det är viktigt att beakta tillgänglighetsperspektivet i arbetet med stadsplanering. Det kan vara handla om ramper, utformning och annat ökar tillgängligheten för alla våra invånare.

Klimat, miljö och hållbarhet

Klimatförändringen är idag mänsklighetens största utmaning som hotar våra livsvillkor. Det är nödvändigt med en omställning för att vi ska kunna neutralisera utsläppen av växthusgaser och det måste prägla samhällsplaneringen. 50 % av energin ska komma från förnybara källor, den vägbundna trafiken ska vara fossilfri 2030 och våra nettoutsläpp av växthusgaser ska vara noll 2050. För att lyckas med detta behöver Nacka en energiplan och en klimatstrategi för att på ett genomtänkt och systematiskt sätt kunna uppnå de mål som riksdagen antagit. Det krävs krafttag för miljön om Nacka ska förbli lockande att bo och verka i. Sedan 1995 är Nacka en ekokommun och kommunen behöver ta ett steg till och bli en klimatkommun. Vi vill att Nackas ambitionsnivå i klimat- och miljöarbetet ska höjas betydligt.

Nybyggnationer och renowingar

Vi vill att Nacka ska bli känt för att vara en expansiv kommun som ligger i framkant och som har det mest nyskapande och klimatanpassade byggandet i landet. Kommunen ska ställa så höga krav som är möjligt enligt lagen, men även på andra sätt framföra starka önskemål om byggande och utföranden med så låg miljö- och klimatpåverkan som möjligt. Alla om- och nybyggda hus ska ha fossilbränslefri uppvärmning. Nackas invånare ska lätt kunna leva klimatsmart, oavsett om de bor i flerfamiljshus eller villa.

Tydliga klimatkrav ska ställas när vi bygger nytt. Nya hus bör i högre utsträckning byggas i trä. Det är ett förnybart material, till skillnad från betong. Trä ger också bra miljöeffekter på flera sätt. Eftersom trähus byggs i moduler som levereras från fabrik till byggplats minskar påverkan på miljö och trafikstörningar väsentligt. Stommar av trä fungerar som kollager och ger mindre utsläpp av koldioxid under byggprocessen jämfört med betonghus. Ett ytterligare tungt vägande argument

är att det också ger en kortare produktionstid som i förlängningen även leder till lägre kostnader.

Andra byggtekniker som kan prövas är så kallade passivhus och energiplus hus där sol, människor och tekniska apparater värmer upp. Vi ser också att berg- eller markvärmepump är ett bättre alternativ än uppvärmning med flispanna i småhus. Fjärrvärme är en effektiv uppvärmningsform och vi

vill därför verka för en utbyggnad av fjärrvärme i villaområden. Andra enkla och billiga åtgärder som vi vill vidta i hus för att förbättra miljön är tilläggsisolering av vind, värmeåtervinning från avloppsvatten, byte av fönster och tilläggsisolering av fasader. Invånarna ska få hjälp att välja klimatsmarta lösningar. Kommunen ska ställa krav och uppmuntra exploatörer och byggbolag att bygga hållbart.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att:

- I centralt och strategiskt belägna delar av kommunen säkerställa tillgången till icke-kommersiella offentliga torg och mötesplatser
- Initiera miljöprojekt för ekomiljötjänster och inom vatten- och luftförbättringar
- Arbeta fram en energiplan och klimatstrategi
- Aktivt arbeta för att Nacka ska bli en Klimatkommun
- Underlätta invånarnas delaktighet i stadsbyggnadsprocesserna.
- Säkerställa och kravställa för god tillgänglighet i stadsplaneringen.
- Samverka med fritidsnämnden om finansiering och platser för idrottsutrymmen och anläggningar
- Ta fram kommunala riktlinjer för minsta yta för utomhusaktivitet och lek vid upprättande av detaljplan med planerad skol- och förskoleverksamhet
- Kartlägga möjliga markområden för kommunen att låta bygga hyreslägenheter för kommunalt bostads/fastighetsbolag
- Ta fram strategi för hållbar och säker digitalisering med människan i centrum
- I framtagande av nya detaljplaner skriva in starka önskemål och vägledning att bygga på bästa sätt för klimat och miljö.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-33 026	-33 026	0
<i>Utmärkande budgetposter</i>			

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Natur- och trafikinämnden ansvarar för att gemensamma utrymmen på vägar, gator, parker och naturmark är tillgänglig för allmänheten. Nämnden arbetar med drift- och underhållsätgärder, reinvesteringar och nyinvesteringar samt kravställande på nyanläggningar.

Attraktiva livsmiljöer

I samband med byggandet av Nacka stad har parker identifierats som en av de viktigare faktorerna för att skapa livskvalitet. Detta ställer krav på hur parkmiljöerna utformas, sköts och underhålls. Förutom att verka för attraktiva parker i Nacka ska nämnden också fokusera på tillgänglighet till och attraktiviteten hos de angränsande naturområdena. Det ska vara enkelt att ta sig fram på ett säkert sätt. Nämnden prioriterar framkomligheten för gående, cyklister och kollektivtrafik.

Nämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med särskilda insatser för att förbättra framkomligheten till skolor och idrottsanläggningar.

Allmänna anläggningar

All teknisk infrastruktur ska konstrueras och byggas så att kostnaden både för att bygga och bibehålla dess funktion blir så låg som möjligt. Underhållsplaner ska finnas för alla väsentliga anläggningar som nämnden ansvarar för. För infrastruktur som nämnden ansvarar för att bygga ska livscykelanalyser (LCA) göras.

För att minimera risken med kostsamma tillfälliga lösningar och höga driftkostnader bör samordning med andra nämnder öka och tidigare bevakning i planprocessen eftersträvas.

Säkra skolvägar

Skolan ska vara en trygg plats. Likaså färden till och från skolan måste också vara trygg. Eleverna ska kunna gå eller cykla till skolan på egen hand och bidra till att minska trafikchaos utanför skolorna. Nacka växer och den ökande biltrafiken ökar otryggheten på väg till och från skolan. Nämnden får i uppdrag att säkerställa trygga skolvägar.

Bil- och el-cykelpooler

Socialdemokraterna förordar en satsning på kollektivtrafik, bilpooler och cykel för att minska bilanvändningen och nå ett mer hållbart resande.

Bil- och el-cykelpooler är en viktig pusselbit i ett klimatsmart och energieffektivt transportsystem, då inte varje familj längre har egen bil och antalet p-platser vid nybyggnationer har minskat. Tillgång till infartsparkeringar ska ses över och öka. Vi vill även se till det finns laddstationer vid infartsparkeringar och idrottsanläggningar.

Tillgänglig natur

Gångstråk, alléer, parkeringsplatser och bostäder behöver ordentlig belysning för att invånarna ska känna sig trygga att vistas där. Nämnden får därför i uppdrag att ta fram ett särskilt långsiktigt åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet bör tas fram ur ett jämställdhetsperspektiv för att det offentliga rummet ska vara tryggt och tillgängligt för alla. Tillgängligheten till kommunens natur- och kulturresevat bör bli bättre. Det innefattar bussförbindelser, parkeringsplatser, skidspår, motionsspår och utegym samt tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Lekplatser

Det är viktigt att Nacka är en kommun även för barnen, och att det därför planeras in lekplatser när både nya och tillfälliga boenden etableras. Socialdemokraterna vill även att lekplatser ska kunna utformas med olika teman för att vara attraktiv, samt det ska vara utformade för att kunna omfatta parklek. En parklek är en utbildad personal bemannad lekplats. Det arbetet kan med fördel ske i samverkan med civilsamhället och andra organisationer såsom sker med exempelvis öppna förskolor.

Hiss i Finnboda

Tillgänglighet är en frihetsfråga. På Finnbodaberget finns äldreboenden vars hyresgäster har en medelålder på 75 år. Ytterligare 100 lägenheter håller på att byggas. Nedanför berget, i Finnboda hamn, finns service i form av bland annat en stor mataffär, båttrafik till och från Stockholms innerstad och bussar in till Nacka. Vi vill knyta an berget med servicen för de äldre.

Investeringar

Enligt majoritetens förslag med följande tillägg:

- Strandpromenad bastusjön
- Hiss i Finnboda
- Offentliga toaletter
- Strategisk belysning för ökad trygghet
- Kulturscen och idrottsplan Gröna dalen
- Utegygm centrala lägen, och för äldre

Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att:

- Fortsätta arbetet med särskilda insatser för att öka framkomligheten till skolor och fritidsanläggningar.
- Tillse att det inrättas bil- och el-cykelpoler i nya bostadsområden.
- Se över tillgång till infartsparkeringar i syfte att öka användandet av kollektivtrafik.
- Anlägga offentliga toaletter vid utegym och lekplatser.
- Bygga en hiss i Finnboda.
- Utred placeringar och förutsättningar för ökad anläggning av laddinfrastruktur tillsammans så att de placeras vid strategiska platser, såsom infartsparkeringar och idrottsanläggningar.
- Arbeta med strategisk belysning för ökad trygghet.
- Anlägga en kulturscen och idrottsplan Gröna dalen
- Anlägga utegym i centrala lägen och för äldre
- Anlägg en strandpromenad vid Bastusjön

Natur och trafiknämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-285 941	-286 256	-315
		0	
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Driftkostnad från investeringar, bla Hiss Finnboda		-315	-315

Utmärkande investeringsposter (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt-budget	Invest 2020	Invest 2021	Invest 2022	Invest 2023 & sen
Framkomlighet skolor och fritidsanläggningar	0	-7,5	-7,5				
Offentliga toaletter	0	-2,5	-2,5	-1	-1,5		
Strategisk belysning för ökad trygghet	0	-5	-5	-1	-2	-2	
Hiss Finnboda	0	-15	-15	-15			
Utegygm centrala lägen och för äldre	0	-1,2	-1,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
En ny tattbybro	0	-24	-24,0		-17	-7	
Strandpromenad, Bastusjön	0	-14	-14		-7	-7	0
Summa	0	-69	-69	-17	-28	-16	0

SOCIALNÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende individ- och familjeomsorg, exklusive försörjningsstöd, kommunal vård och omsorg som inte avser äldre, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd, med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden. Försörjningsstödet flyttas från Arbets- och företagsnämnden till Socialnämnden.

En stark socialtjänst

Nackas befolkning måste kunna känna förtroende för socialtjänsten. Det ska aldrig svikta i hjälpen när den verkligen behövs. Socialtjänstens insatser måste vara av hög kvalitet, rättssäkra, tillgängliga och effektiva. Dessvärre befinner sig i nuläget en del av Nackas socialtjänst i djup kris. Nackas socialtjänst har också fått ett dåligt rykte utanför kommunen som en följd av den djupa krisen.

Krisen består i bristande arbetsmiljö och omfattande personalomsättning samt personalbrist. Dyra konsulter tvingas istället att tas in. Konsekvenserna blir en situation där det blir omöjligt att klara grunduppdraget.

Den allvarliga situationen måste lösas nu. Det kommer kräva akuta insatser, men också långsiktigt hållbara insatser. Socialdemokraterna gör nu en ordentlig ekonomisk satsning på verksamheten kopplat till en tydlig handlingsplan med följande åtgärder. Ledarskapet behöver stärkas genom att arbetsgivaren tillhandahåller kontinuerlig kompetenspåfyllnad till chefer på samtliga nivåer. Samtidigt krävs det att verksamheten organiseras på sådant sätt att varje chef har ett rimligt antal medarbetare att handleda och därmed ett skäligt antal ärenden att följa upp och tillsammans med handläggaren ansvara för.

Socialekreterarnas löner måste bli konkurrenskraftiga och ärendeantalet per handläggare och måste anpassas till den erfarenhet varje socialekreterare har. Ett system med mentorer för nyutexaminerade/nyanställda socionomer bör införas.

Ökad drogproblematik

Undersökningar visar att Nackas ungdomar dricker mindre. Det är en glädjande utveckling. Samtidigt är det väldigt oroande att användningen av droger

som hasch och marijuana ökar bland ungdomar. Det ökade missbruket är ett stort samhällsproblem som slår hårt mot samhället i stort och den enskilda individen.

Socialdemokraterna vil därför satsa ytterligare resurser på det drogförebyggande arbetet i kommunen, till exempel genom en bred utbildningsinsats som riktar sig till organisationer, skolan och föräldrar m.m. Det drogförebyggande arbetet behöver bedrivas i nära samverkan med övriga nämnder och utgöra ett strategiskt viktigt arbete i Nacka kommun.

Handlingsplan för minskat antal självmord

Den psykiska ohälsan ökar i samhället och framförallt hos barn- och ungdomar. Det är också i den gruppen som antalet självmord ökar. Socialdemokraterna anser att Nacka kommun behöver visa vägen i det förebyggande arbetet av självmord genom att ta fram en kommunövergripande handlingsplan.

Samverkanteam kring vårdnadskonflikter

Det samverkanteam som i projektform arbetat med att förebygga destruktiva och långvariga vårdnadskonflikter har visat sig vara mycket framgångsrikt. Projekttiden har löpt ut och Socialdemokraterna föreslår därför en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten.

Rättighetsgaranti för barn

Socialdemokraterna stärker barnens möjligheter till delaktighet vid socialtjänstens insatser genom införandet av en rättighetsgaranti. Den innebär att alla barn ska ha rätt att träffa en myndighetsperson/socialsekreterare utan sin vårdnadshavare. Införandet av denna rättighetsgaranti blir helt självklart nu när barnkonventionen bli lag.

Hembesöksprogram

En förebyggande insats där socialekreterare tillsammans med barnmorska gör hembesök hos nyblivna föräldrar har bra förebyggande effekt. Föräldrars förtroende för socialtjänsten stärks och de har lättare att vända sig dit när eventuella problem uppkommer senare. Ännu har ingen sådan verksamhet kommit igång i kommunen trots att behovet är stort. Socialdemokraterna vill därför att hembesöksprogram ska prioriteras inför

kommande år. Hembesöksprogram behövs i det förebyggande arbetet.

Hemmasittare har blivit ett växande problem bland barn och unga. Vi vill att socialnämnden i samverkan med utbildningsnämnden och kommunstyrelsen arbetar för att stärka elevhälsoteam för hembesök för hemmasittare.

Stärk fältarbetet

Att finnas med i ungas vardag och med det preventiva arbetet är viktigt. Därför vill vi se ett utvecklat forum för samarbete mellan socialtjänst, skolor, polis och fältverksamhet som utgörs av ungdomsteamet, föräldrarna och föreningslivet. På det sättet stärks också det viktiga samarbetet mellan myndighet och fältverksamheten.

Våld i nära relationer

Våldet mot kvinnor och barn är ett omfattande samhällsproblem som orsakar stort enskilt lidande

Socialnämnden får i uppdrag att:

- Öka arbetet med unga och kriminella.
- Ta fram en handlingsplan för minskade självmord.
- Inrätta ett samverkansteam för att förhindra destruktiva och långvariga vårdnadskonflikter.
- Öka och samordna arbetet med hemmasittare och införa ett hembesöksprogram för nyblivna föräldrar.
- I enlighet med barnkonventionen införa en rättighetsgaranti inom socialtjänsten gällande rätten att träffa en myndighetsperson/ socialsekreterare utan sin vårdnadshavare.
- Ta över Arbets- och Företagsnämndens arbete med ekonomiska bistånd.

och bidrar till onödiga samhällskostnader. Det är den vanligaste anmälningsorsaken inom socialtjänsten. Socialdemokraterna vill att tillgången till skyddade boenden ska öka och att barnrättsperspektivet särskilt ska beaktas.

Satsning på digitalisering och välfärdsteknik

För att stärka möjligheten till utveckling av digitalisering inom socialtjänsten som gynnar tillgängligheten för medborgarna och dessutom ökar handläggningen effektivitet så tas en digitaliseringsstrategi fram under 2020. Den ska sedan ligga till grund för den fortsatta utvecklingen inom området och ska sedan följas av handlingsplaner.

Socialnämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-831 556	-922 849	-91 293
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Personal och verksamhets-satsning		-2 000	-2 000
Samverkansteam för att förhindra destruktiva och långvariga vårdnadskonflikter		-1 500	-1 500
Samordning med hemmasittare och hembesök		-1 000	-1 000
Tar över ekonomiskt bistånd		-86 793	-86 793

Ansvar och uppgift

Utbildningsnämnden ansvarar för målformulering, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvaret avser förskola till gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Elever och föräldrar ska erbjudas ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för val, placeringar, ekonomisk ersättning och information om förskolor och skolor.

En skola som ger alla chans att lyckas

Vårt mål är att skapa en attraktiv, modern skola där alla elever får en chans att lyckas. Lärarna och rektorerna ska ha rätt förutsättningar genom förutsägbara rimliga ekonomiska ramar, tydliga spelregler samt stor frihet och tydliga krav på att utveckla sin skola.

Utgångspunkt och nulägesanalys

Nackas skolelever presterar ofta fantastiska resultat. Det är glädjande att se att betygen ligger över rikssnittet. I år visade också Lärarnas Riksförbund att Nacka har Sveriges högsta lärarlöner. Det här är mycket bra, men det finns fortfarande mycket kvar att göra.

Förskoleupproret i Nacka växer sig allt starkare och vi hör från personal att arbetsvillkoren är orimliga. Budgeten i skolorna går inte ihop och flera huvudmän vittnar om att det är svårt att få ekonomin att fungera. I hela Stockholmsregionen ser vi växande personalbrist inom förskola och fritidshem. Vi ser ett mycket allvarligt problem i ett växande narkotikamissbruk bland Nackas ungdomar. Enligt Stockholmsenkäten är Nacka en av de kommuner i länet som har flest ungdomar som missbrukar. Det här är ett problem som skolan måste få möjlighet att agera i. Vi ser att barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) negligeras i skolan och riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet. Det här grundar sig i att lärarna inte har den rätta utbildningen för att hjälpa NPF-personer, och konsekvensen blir ett ökat hemmasittande. Skolhälsan behöver prioriteras ytterligare för att hjälpa barn som mår dåligt psykiskt. Skolbiblioteken behöver prioriteras för att säkerställa att alla elever har tillgång till dem. Nacka är som skolkommun fantastisk på många sätt, framför allt för elever med rätt förutsättningar.

Vi vill se en skola med en förmåga att ta hand om alla. Vi vill också se en skola som prioriterar sina medarbetare och ger dem tillräckligt med resurser att förverkliga sin potential. Vi vill se en skolpolitik som vill lite mer än det vi levererar idag.

Förändring av checken

En viktig prioritering för Socialdemokraterna är att våra skattepengar skall användas effektivt och klokt prioriterat. Det handlar kort och gott om att medborgarna, och även vi folkvalda politiker, ska vara säkra på att skattepengarna går till rätt saker. Transparens och rätt prioriteringar ska vara ledord i skolans ekonomi.

Idag avsätter vi en pedagogisk check för alla barn. Checkens syfte är att betala för barnens pedagogiska omsorg inom förskola, skola, gymnasium och fritids. Idag fungerar systemet så att checken ska täcka alla slags omkostnader såsom lärarlöner, lokalhyra, administration, rektorslön, vinstuttag med mera. Allt bakas in under samma check som en klumpsumma. Det innebär att fördelningen av den pedagogiska pengarna påverkas av den hyra som man betalar som skola eller förskola. Det blir i sin tur orättvist mot barnen som berövas resurser för att man istället ska betala en hög hyra.

Vi Socialdemokrater vill förtydliga fördelningen av resurser genom att dela upp skolchecken i flera delar, exempelvis pedagogisk check, administrativ check, elevhälsocheck, hyrescheck m.m.

Mindre barngrupper i förskolan

En förutsättning för att nå hög kvalitet i förskolan är att barngruppernas storlek är rimlig. Enligt rekommendationer och forskning ska det finnas minst tre pedagoger på en grupp av 15 barn. För små barn och barn med särskilda behov krävs ofta fler vuxna, omkring tre pedagoger på en grupp om 10–12 barn. I Nacka uppgår barngruppernas storlek till 16 barn per pedagog. Den nya läroplanen för förskolan ställer i sin tur högre krav på pedagogisk utveckling än tidigare. Vidare är flera förskolelokaler inte anpassade för mindre barngrupper vilket skapar stora problem och ställer höga krav på personalen. Personalen i Nacka pressas i sin yrkesroll och det i sin tur påverkar våra barn. Det går inte att bara hänvisa till att alla är nöjda i kundundersökningarna. Som förälder svarar man gärna utifrån personalens prestation men huruvida personalen upplever situationen som hållbar vet vi inget om.

Vi Socialdemokrater saknar underlag från de personer som faktiskt ska utveckla våra barn. Allt fler röster från personalen i förskolan vittnar om hur man går på knäna för att få ihop vardagen. Att personalen mår bra kommer bli än viktigare framöver då vi befinner oss i ett läge där det är svårt att rekrytera personal till förskolan. Vi Socialdemokrater vill att vi omgående genomför flera reformer för att skapa bättre förutsättningar i förskolan. Vi vill se ett maxtak i barngrupperna på alla förskolor som ägs av kommunen. Vi vill se över lokalerna i alla kommunens förskolor så att dessa är anpassade för mindre barngrupper. I utbildningsnämndens dokument för mål och styrning vill vi uppdatera resultatindikatorerna i syfte att visa antalet barngrupper som når rekommenderad storlek, antalet sjukskrivningar bland personalen samt hur personalen trivs på sin arbetsplats.

Utökad vistelsetid på fritids och förskola för arbetssökande

Nacka kommun erbjuder idag barn till föräldralediga och arbetslösa föräldrar 10 timmars vistelsetid på fritids respektive 25 timmars vistelsetid i förskolan. Arbetslösa som ansöker om arbetslöshetsersättning har krav på sig att man ska söka arbete på heltid för att ta del av ersättningen. Samtidigt så har arbetslösa föräldrar inte rätt till förskola och fritids på heltid. Det här går inte ihop.

Vi Socialdemokrater vill att arbetssökande och föräldralediga ska ha rätt till att ha sina barn heltid på fritids och förskola. Därför vill vi ge nämnden i uppdrag att utreda möjligheterna att införa detta. En förutsättning är att detta måste ske på sådant sätt att nödvändiga resurser tillförs, så att det inte enbart leder till en ökad belastning på personalen.

Satsning på fritidshemmen

Vi kan idag se att många av Nackas fritidshem har för stora barngrupper. Vi vill ge personalen på fritidshemmen bättre förutsättningar att sträva mot fritidshemmens särskilda målsättningar som är stödjande för det övriga skolarbetet.

Kulturinslag som exempelvis sång, drama och musik främjar barns förmåga att ta till sig nya kunskaper samtidigt som det berikar deras liv. Möjlighet till kulturutövning behöver säkerställas redan i tidig ålder i Nackas skolor. Vi vill därför införa möjlighet för fritidshemmen att delta i kulturskolornas verksamhet eller att kulturskolans personal aktivt deltar i fritidshemmens verksamhet.

Alla barn har inte möjlighet att få hjälp med läxorna hemma vilket innebär en ojämn utgångspunkt i skolan. Vi föreslår att fritids ska erbjuda läxhjälp som en del av verksamheten.

Stärk ungas psykiska hälsa

Allt fler unga uppger att de mår dåligt i perioder. Idag kan en skolkurator ha ansvar för upp till 1000 elever, vilket kan skapa utmaningar för elevhälsoteamen. För att förebygga eller få rätt hjälp i ett tidigt skede vill vi tillföra ökade resurser till gymnasieskolorna för fler skolsköterskor och kuratorer som ska bidra till att stärka elevernas psykiska välmående.

Unga och narkotika

Missbruket av narkotika bland unga i Nacka växer och är idag en av de kommuner som har störst problem enligt Stockholmsenkäten. Vi måste ta problemet på större allvar. Socialdemokraterna vill omgående genomföra reformer för att minska narkotikamissbruket bland våra unga. Vi vill att utbildningsnämnden skall ansvara för att driva igenom ett samarbete med polisen där narkotikahundar ska användas i skolan i förebyggande syfte. Det ska inte krävas en konkret brottsmisstanke utan räcka med att rektor får indikationer på att det kan förekomma handel med narkotika i skolan. Vi vill att också avsätta resurser för att alla skolor i Nacka ska erbjuda en utbildning för barn, elever och föräldrar i åk 7 avseende narkotika. Det här ska gälla alla skolhuvudmän i Nacka kommun. Det kommer inte räcka med att enbart genomföra reformen på de kommunala skolorna, problemet kan bara motverkas om alla skolor är inräknade.

Satsning på NPF

Elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar halkar efter i skolan och hamnar ofta i riskzonen för att inte uppnå behörighet till gymnasiet. En elev som inte lyckas i skolan, som inte kommer vidare, som inte känner sig sedd och hörd och stark, den eleven kommer att kosta samhället enorma summor längre fram. Vi socialdemokrater anser att våra lärare behöver utbildning för att bemöta barn med NPF på rätt sätt. Därför vill vi se att utbildningsnämnden i ett första steg kartlägger hur skolhuvudmännen i Nacka arbetar för att stötta barn med NPF och gör en behovsanalys av vad som krävs för att dessa ska bemötas på rätt sätt av lärare men också hur lokalerna bör utformas för att skapa en bra arbetsmiljö. Utredningen och behovsanalysen bör fokusera på vilka utbildningar som erbjuds lärarna,

om skolorna arbetar aktivt med elevernas arbetsmiljö och om skolorna tidigt involverar elevhälsan. Nacka kommun har fått i uppgift av medborgarna att säkerställa att alla elever oavsett vilken skola de befinner sig på får likvärdig utbildning oavsett grundförutsättningar, och det måste vi leverera.

Likvärdighet/strukturtillägg

Alla elever har rätt till en likvärdig utbildning. Utbildningen ska också kompensera för elevers

olika bakgrund och andra olikartade förutsättningar. Likvärdighetsgarantin formulerades om för några år sedan. Dessvärre innebar förändringen att skolorna med störst behov blev förlorare i konkurrensen om medlen inom denna garanti. Nämnden får i uppdrag att följa upp och föreslå ändring av modellen för att få en bättre likvärdighetseffekt. Nämnden tillförs 1 miljon kronor utöver volymförändringen för utökad likvärdighetsgaranti.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att:

- Införa resultatindikatorer som visar hur många förskolor i kommunen som når upp till skolverkets rekommendationer av storlek på barngrupper i förskolan uppdelat på ålder.
- Dela upp skolchecken i flera delar; exempelvis pedagogisk check, hyrescheck, check för elevhälsa och administrativ check.
- Införa resultatindikatorer som fokuserar på personalen i skolan.
- Utredda förutsättningarna för att ge barn till föräldralediga och arbetsökande lika rättighet till förskola och fritids.
- Utöka fritidschecken för att frigöra resurser till kulturskola och läsläsning.
- Tillföra mer resurser till skolhälsan för att anställa fler kuratorer.
- Genomföra ett projekt för alla huvudmän för att motverka narkotikamissbruket bland eleverna.
- Undersöka om alla elever i alla skolor har tillgång till fysiska och digitala skolbibliotek.
- Kartlägga hur huvudmännen i Nacka arbetar för att skapa goda förutsättningar för barn med NPF.
- Upprätta en behovsanalys av vad som saknas för att barn med NPF-diagnoser ska få en likvärdig skola.

Utbildningsnämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-2 917 517	-2 929 867	-12 350
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Ökad satsning förskola		-7 400	-7 400
Ökad satsning gymnasieskola		-5 000	-5 000
Utredning nytt checksystem		-100	-100
Förbättring av jämföraren		-100	-100
Forskning & Utveckling	-2 545	-2 295	250

ÄLDRENÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, kommunal vård och omsorg för personer över 65 år utom ekonomiskt bistånd. Äldrenämnden svarar för myndighetsutövning, utreder och fattar beslut om insatser för äldre, som exempelvis hemtjänst och äldreboende. Nämnden beslutar även om färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag samt fastställer avgiften för den enskilde.

Äldreombudsman

Vi vill införa en äldreombudsman, en neutral tjänsteman dit personer över 65 år kan vända sig med olika frågor. Äldreombudsmannens roll är att företräda äldre Nackabor, deras behov och situation, i kontakten med kommunens andra verksamheter och externa aktörer för att öka kunskapen om gruppen. Äldreombudsmannen kan ha arbetsuppgiften att informera om äldreomsorgen, rättigheter och skyldigheter, ge råd och stöd till enskilda, samt ta emot synpunkter och klagomål kring bland annat ålderism, det vill säga diskriminering på grund av ålder. Ombudsmannen ska sedan kunna förmedla synpunkter till berörda aktörer. Den skulle också kunna vara ansvarig för den uppsökande verksamheten där alla som fyller 75 år under året och inte har hemtjänst, på lämpligt sätt får information om äldreomsorg, olika boendeformer, vikten av fysisk aktivitet med mera. En ombudsman för äldre behövs för att ge vägledning och på ett opartiskt sätt genom dialog med äldre kunna ta till vara deras intressen och vara lyhörd för de frågor och behov som förs fram av de äldre själva, anhöriga, vänner och bekanta. Äldreombudsmannen ska också kunna göra egna granskningar om äldreomsorgens kvalitet genom bland annat uppsökande verksamhet.

Kommunal hemtjänst och trygghetsboende

Idag saknar trygghetsboenden i Nacka och i den plan som finns för utbyggnad i Nacka riskerar kostnaderna för boendet bli dyra. För oss är det självklart att våra äldre förtjänar en trygg tillvaro, oavsett storlek på plånboken. Förutom vård- och omsorgsboenden, som krävs när vårdbehovet är stort, måste det finnas andra bostäder för den som är äldre. Det måste byggas hyresrätter som går att efterfråga om den gamla bostaden inte är funktionell, till exempel om villan är för stor eller

flerbostadshuset saknar hiss. När äldre kan flytta ifrån sin bostad möjliggör det för unga att ta över den. Vi socialdemokrater vill att trygghetsboenden ska finnas runt om i kommunen. Vi vill också att dessa ska utformas enligt Boverkets definition.

För att fler ska ha råd med ett bra trygghetsboende vill Socialdemokraterna att kommunen ser till att minst ett centralt beläget boende med tillgängliga hyror byggs.

Nämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa biståndsbedömning till trygghetsboenden.

Fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Som ett led i att öka tryggheten och bryta många äldres ensamhet och skapa bättre förutsättningar för mer social samvaro vill vi utreda möjligheten att införa fast omsorgskontakt som krav i auktorisationsvillkoren. Många äldre upplever det som otryggt om de får hjälp av för många olika personer i hemtjänsten. En fast omsorgskontakt i hemtjänsten skulle öka delaktigheten och självbestämmandet för äldre personer som har hemtjänst samt öka tryggheten både för de äldre och deras anhöriga. Omsorgskontakten har ansvar för endast ett begränsat antal äldre och finnas lätt tillgänglig.

Stöd till föreningsliv och pensionärsorganisationerna

Vi vill genomföra en satsning på idrott och friluftsliv och öka stödet till frivilligorganisationer, såsom pensionärsorganisationer, studieförbund och kulturföreningar. På så sätt kan fler aktiviteter anordnas, till exempel matlag, promenader, konserter, dans, sommarkollo för äldre och studiecirklar.

Ofrivillig ensamhet är ett växande problem i samhället. Äldre människor är särskilt utsatta och upplever en större risk för ensamhet och utanförskap, något som sin tur kan påverka deras hälsa negativt. Bland äldre kan ofrivillig ensamhet öka risken för depression och andra psykiska sjukdomar. Som en del i att förebygga och stävja psykisk ohälsa och oönskad ensamhet vill vi att grundbidraget till pensionärsorganisationerna höjs samt öka stödet till föreningslivet.

Välfärdsteknik och digitalisering

Många äldre står idag utanför det digitala samhället och saknar förutsättningarna som

möjliggör tillgång digitala verktyg. Digitalt utanförskap kan leda till socialt utanförskap. Valfärdsteknik möjliggör ökad trygghet, service och delaktighet för individen i hemmet. Det ger större frihet och självständighet. Digital teknik har stor potential att bidra till att äldre personer ska kunna bo kvar hemma, känna sig trygga och delaktiga i samhället och även nå en bättre hälsa.

Valfärdsteknik inkluderar bland annat digitala trygghetslarm, tele- och videokommunikation, sensorer i hemmet, ett mobilt arbetssätt samt övriga e-tjänster som ger ett mervärde för den enskilde individen. Man ska kunna ta del av den dokumentation som vården för om sitt eget hälsotillstånd – sin journal. Valfärdstekniken skulle också kunna göra det möjligt för besök med exempelvis läkare och terapeuter genom videosamtal, då det inte alltid är nödvändigt att ett besök sker fysiskt. Ibland kan ett samtal via telefon eller ett video-samtal vara fullt tillräckligt, samtidigt som det skulle kunna underlätta kraftigt i människors vardag. Ett annat sätt att använda digital valfärdsteknik är sociala möten och aktiviteter med intressegrupper.

Socialdemokraterna bejaktar den tekniska utvecklingen inom hemtjänsten, och vill poängtera att den måste vara på den enskildes villkor. Digitalisering ska inte främst ses som en

Äldrenämnden får i uppdrag att:

- Öka bemanningen inom hemtjänsten och särskilda boenden.
- Anställa en äldreombudsman att företräda äldre Nackabor, deras behov och situation.
- Öka arbetet med att stödja föreningsliv och pensionärsorganisationerna.
- Öka arbetet med valfärdsteknik och digitalisering.

besparingspotential utan ett sätt att öka livskvaliteten för brukarna och frigöra resurser till förbättrad omsorg. Som exempel har det visat sig att Kognitiv beteendeterapi (KBT) via nätet har varit ett mycket lyckat exempel på hur webbaserad teknik kan effektivisera samtidigt som den blir mer flexibel och anpassad till den äldre. Behandling mot ångest, oro, sömnproblem, depression och stress kan delvis ske webbaserat.

Ökad bemanning inom hemtjänsten och särskilda boenden

Vi står inför stora demografiska utmaningar. Fler och fler blir äldre och lever allt längre, samtidigt som vi ser en personalbrist inom vården. För att kunna erbjuda en trygg och patientsäker vård behöver vi anställa mer personal.

Socialdemokraterna vill därför ta initiativ till ett generationsväxlingsprogram för att locka fler att arbeta inom vården. I programmet vill vi anställa ungdomar för att bidra till den sociala verksamheten under helger och kvällar på Nackas äldreboenden. Detta kommer kunna bidra till att minska den ofrivilliga ensamheten bland äldre och samtidigt får fler unga upp ögonen för en karriär inom äldreomsorgen. Arbetet kommer ske i samarbete med arbets- och företagsnämnden inom ramen för sommarjobbssatsningen.

- Utredda möjligheten att starta kommunal hemtjänst samt trygghetsboende.
- Införa ett generationsväxlingsprogram, där unga arbetar med den sociala verksamheten på Nackas äldreboenden.
- Utredda möjligheten för fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

Äldrenämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-832 602	-837 502	-4 900
<i>Utmärkande budgetposter</i>			
Äldreombudsman		-700	-700
Stöd till föreningsliv och pensionärsorganisationerna		-200	-200
Ökad bemanning inom hemtjänsten och särskilda boenden		-2 000	-2 000
Satsning på valfärdsteknik		-2 000	-2 000

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Ansvar och uppgift

Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män i Nacka. Uppdraget är att i möjligaste mån hindra rättsförluster för personer som själva inte kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Nämnden verkar kontinuerligt för att det finns gode män och förvaltare att tillgå. Dessa erbjuds möjlighet till kunskapsutbyte och tillgång till relevant information.

Kvalitet och trygghet

Nämnden har sedan flera år en effektiv process för att granska de redovisningar som gode männen lämnar in. Processen blir ännu bättre med stöd av de nyutvecklade digitala tjänsterna.

Genom kompetensutveckling och fokus på hög kvalitet och rättssäkerhet, samt att i beslut ge tydlig bakgrund och motivering till besluten, försöker nämnden minimera andelen överklagande beslut som ändras efter prövning i domstol.

Gode männen ska verka för huvudmännens bästa genom att så långt som möjligt tillse att de inte lider vare sig ekonomiska eller personliga rättsförluster. Gode männen ska vara aktiva i att huvudmännens rättigheter och skyldigheter bevakas och tillvaratas.

För att säkerställa tillgången till gode män måste kommunen göra det attraktivt att vara god man i

Nacka. Nämnden erbjuder god service till gode männen och förenar detta med en effektiv tillsyn. Bland annat erbjuds utbildning och certifiering av gode män. Varje höst följer nämnden upp nöjdheten hos huvudmän och gode män tillsammans med andra kommuner.

När kommunen växer blir det flera som behöver god man. Nämnden säkrar att de som vill vara god man har rätt förutsättningar för sitt uppdrag. Alla som vill bli god man måste genomföra ett digitalt kunskapstest och nämnden kräver att de deltar i återkommande kompetensutveckling.

Nämnden har sedan 2017 en process för certifiering av gode män. Certifieringen ger också en möjlighet att bli mentor.

Nämnden har hög ambitionsnivå för hur fort man ska få en god man. Målsättningen är 2 månader.

Digitalisering

För att förenkla för gode männen har fler e-tjänster införts till exempel möjligheten att ansöka om uttagstillstånd. Nämnden planerar även aktiviteter för att få fler att välja de digitala tjänsterna. Nämnden har också uppdraget att minska användningen av bil.

Gode män erbjuds att lämna in redovisningarna digitalt. För att ytterligare stimulera till att redovisa via e-tjänst får de som gör detta sitt arvode tidigare, förutsatt att redovisningen är korrekt.

Överförmyndarnämnden får i uppdrag att:

- Säkerställa tillräckligt antal gode män när kommunens invånarantal ökar.

Överförmyndarnämnden (tkr)	Alliansens förslag 2020	(S) förslag 2020	Skillnad
Summa	-8 121	-8 121	0
<i>Utmärkande budgetposter</i>			